

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είναι αρμόδιες για την παροχή και προαγωγή υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας. Η πολιτική τους αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γενικής πολιτικής του κράτους για κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και αποσκοπεί στην προώθηση της κοινωνικής ευημερίας και στην πρόληψη και αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων, ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων.

Οι βασικές επιδιώξεις της πολιτικής αυτής που καθορίζουν και την αποστολή των Υπηρεσιών στον τομέα της Κοινωνικής Ευημερίας είναι:

- η διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των πρεσβύτερων μελών της κοινωνίας,
- η στήριξη της οικογένειας, η πρόληψη της οικογενειακής δυσλειτουργίας και η αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την υγιή ένταξη κάθε ατόμου στην κοινωνία,
- η προστασία, ευημερία και διασφάλιση των συμφερόντων των παιδιών, και
- η ενεργοποίηση και ενίσχυση των κοινοτήτων για αντιμετώπιση των αναγκών των κατοίκων τους σε τοπικό επίπεδο, με στόχο τη συλλογική δράση για γενικότερη κοινωνική ανάπτυξη.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είναι ήδη εναρμονισμένες με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για διασφάλιση της συνεχούς ευθυγράμμισης με τις εξελίξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα αυτό, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας προβαίνουν σε συστηματική αξιολόγηση των νομοθεσιών και πολιτικών τους.

Τα κυριότερα προγράμματα των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας είναι τα ακόλουθα:

B. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

1. Προληπτικές Υπηρεσίες

1.1 Οικογενειακή Συμβουλευτική Και Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

Στόχος των υπηρεσιών αυτών είναι η ενίσχυση των ατόμων και των οικογενειών, ώστε να ανταποκριθούν καλύτερα στο ρόλο τους για προσφορά

υγιέστερων συνθηκών για την ανάπτυξη των μελών τους με στόχο πάντοτε την ευημερία του κοινωνικού συνόλου.

Για καλύτερη επίτευξη του πιο πάνω στόχου, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παροχή συγκεκριμένων πρακτικών υπηρεσιών και μέτρων, πέραν της συμβουλευτικής βοήθειας.

Κατά τη διάρκεια του 2005, οι Υπηρεσίες χειρίστηκαν 3.376 περιπτώσεις. Από αυτές οι 3.159 αφορούσαν ανήλικα παιδιά και οι υπόλοιπες 217 αφορούσαν εργασία με ενήλικα άτομα κάτω των 65 ετών. Στο τέλος του 2005, υπήρχαν σε ενέργεια 2.578 περιπτώσεις παιδιών και ενηλίκων. Σχετικές λεπτομέρειες φαίνονται στον **Πίνακα 1**.

1.2 Πρόληψη/Αντιμετώπιση Βίας στην Οικογένεια

Οι Υπηρεσίες συνεχίζουν να ανταποκρίνονται και να παρέχουν βοήθεια σε οικογένειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα άσκησης βίας. Για την εφαρμογή του Νόμου για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια και για την προστασία των θυμάτων, έχουν διορισθεί βάσει του άρθρου 6, 10 Οικογενειακοί Σύμβουλοι παγκύπρια, οι οποίοι αναλαμβάνουν τη διερεύνηση και το χειρισμό των περιστατικών βίας. Όπως φαίνεται στον **Πίνακα 1** στο τέλος του 2005 υπήρχαν σε ενέργεια 646 περιπτώσεις από τις οποίες 212 αφορούσαν οικογένειες με ανήλικα παιδιά και 434 περιπτώσεις αφορούσαν οικογένειες με ενήλικα παιδιά ή ζευγάρια χωρίς παιδιά.

2. Προστασία Παιδιών

2.1 Παιδιά υπό φροντίδα της Διευθύντριας

Ως ο αρμόδιος φορέας για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας σε σχέση με τα παιδιά (Νόμος περί Παιδιών, Κεφ. 352), οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας αναλαμβάνουν τη φροντίδα και προστασία παιδιών, τα οποία για κάποιους λόγους πρέπει να απομακρυνθούν από την οικογένεια τους. Τα παιδιά αυτά τοποθετούνται σε ανάδοχη οικογένεια με αμοιβή ή σε Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας. Κατά το 2005 όπως φαίνεται στον **Πίνακα 2**, περιήλθαν υπό τη φροντίδα της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας 67 νέες περιπτώσεις παιδιών, από τα οποία 41 τοποθετήθηκαν σε ανάδοχες οικογένειες και 25 σε ιδρύματα. Πρόσθετα, συνεχίστηκε η παροχή πρακτικής βοήθειας και κοινωνικο-λειτουργικής εργασίας στις φυσικές τους οικογένειες, με στόχο τη μελλοντική αποκατάσταση των παιδιών κοντά τους.

Σύνολο 78 παιδιών ενηλικιώθηκαν ή αποκαταστάθηκαν στις οικογένειες τους. Σχετικές λεπτομέρειες φαίνονται στους **Πίνακες 2 και 3**.

Στη Λεμεσό συνέχισε τη λειτουργία της η ανάδοχη οικογένεια για ομάδα παιδιών, η οποία φιλοξενεί 5 παιδιά.

2.2 Ημερήσια Φροντίδα Παιδιών

Με στόχο την περαιτέρω στήριξη και ενδυνάμωση της οικογένειας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εφαρμόζουν το πρόγραμμα ημερήσιας φροντίδας

παιδιών είτε σε ανάδοχες οικογένειες επί πληρωμή είτε σε ιδρύματα. Στο τέλος του Δεκεμβρίου, 2005 εξυπηρετούνταν από το πρόγραμμα ημερήσιας φροντίδας παιδιών σε ανάδοχες οικογένειες 7 παιδιά και στα Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας 24 παιδιά.
Πίνακας 4.

2.3 Ιδιωτικά τοποθετημένα παιδιά

Στις 31.12.2005 δεν επιβλεπόταν οποιαδήποτε περίπτωση ιδιωτικά τοποθετημένου παιδιού (Νόμος περί Παιδιών, Κεφ. 352, άρθρο 41).

2.4 Γονική Μέριμνα

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας επιβλέπουν περιπτώσεις για τις οποίες εκκρεμούν αιτήσεις γονικής μέριμνας στο Οικογενειακό Δικαστήριο με βάση τον περί Σχέσεων και Γονέων Νόμο 1990. Οι Λειτουργοί Ευημερίας των Υπηρεσιών ετοιμάζουν κοινωνικο-οικονομικές εκθέσεις μετά από οδηγίες του Δικαστηρίου για ενημέρωσή του με στόχο τη διαφύλαξη και την προστασία των συμφερόντων των ανηλίκων που εμπλέκονται σε υποθέσεις διαζυγίων. Παρέχονται επίσης υπηρεσίες για διευκόλυνση της επικοινωνίας των παιδιών με το γονιό που δεν ζει μαζί τους.

Σύμφωνα με τον **Πίνακα 4** στο τέλος του 2004 επιβλέπονταν 258 περιπτώσεις Γονικής Μέριμνας. Κατά τη διάρκεια του 2005 παραλήφθηκαν 231 νέες περιπτώσεις, τερματίστηκαν 196 και στο τέλος του 2005 επιβλέπονταν 293 περιπτώσεις.

2.5 Παιδοκομικοί Σταθμοί, Κατ' Οίκον Παιδοκόμοι, Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών

Η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη και οι γρήγοροι ρυθμοί ανάπτυξης που έχει επιφέρει, έχουν καταστήσει την ένταξη και συμβολή της γυναίκας στην παραγωγή αναγκαία. Έτσι, σήμερα η γυναίκα έχει μπει μαζικά στην εργασία για να βοηθήσει στην αύξηση του εισοδήματος της οικογένειας και να αντιμετωπίσει το συνεχώς ανερχόμενο κόστος ζωής, να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης της οικογένειας και για να προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής στα μέλη της.

Ως αποτέλεσμα της αυξημένης συμμετοχής της γυναίκας στο ενεργό εργατικό δυναμικό του τόπου, ένας μεγάλος αριθμός παιδιών προσχολικής ηλικίας έχουν τώρα άμεση ανάγκη φροντίδας και προστασίας κατά τις ώρες απουσίας των γονιών τους από το σπίτι. Η διημερεύουσα φροντίδα παρέχεται κατά κύριο λόγο από κοινοτικούς και ιδιωτικούς βρεφοκομικούς/παιδοκομικούς σταθμούς και από κατ' οίκον παιδοκόμους.

Οι Υπηρεσίες, μέσα στα πλαίσια της νομικής ευθύνης τους για τη διασφάλιση κατάλληλης φροντίδας και προστασίας στο παιδί, συνέχισαν και κατά το 2005 τη λειτουργία του Προγράμματος της Διημερεύουσας Φροντίδας.

Στα πλαίσια αυτού του Προγράμματος, οι Υπηρεσίες:

- (α) παρείχαν υπηρεσίες διημερεύουσας φροντίδας σε κρατικούς βρεφοκομικούς/παιδοκομικούς σταθμούς,

- (β) προέβαιναν στην εγγραφή και έλεγχο/επιθεώρηση των ιδιωτικών και κοινοτικών βρεφοκομικών/παιδοκομικών σταθμών και των κατ' οίκον παιδοκόμων,
- (γ) προέβαιναν σε εγγραφή και επιθεώρηση των Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών.

Σχετικές λεπτομέρειες φαίνονται στον **Πίνακα 5**.

- **Κρατικοί Βρεφοπαιδοκομικοί/Παιδοκομικοί Σταθμοί**

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν να λειτουργούν, κατά τη διάρκεια του 2005, 11 κρατικούς παιδοκομικούς σταθμούς. Τρεις απ' αυτούς δέχονταν και βρέφη, ενώ οι 8 δέχονταν παιδιά ηλικίας 2 – 4 χρονών και οκτώ μηνών. Μέσα στο υπό επισκόπηση έτος οι κρατικοί σταθμοί εξυπηρέτησαν 655 παιδιά κυρίως χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών τάξεων.

- **Ιδιωτικοί Παιδοκομικοί Σταθμοί**

Κατά τη διάρκεια του 2005 λειτουργούσαν 366 ιδιωτικοί παιδοκομικοί σταθμοί, από τους οποίους, μέχρι το τέλος του 2005, οι 20 τερμάτισαν τη λειτουργία τους και οι 34 βρίσκονταν υπό έρευνα για εγγραφή. Στις 31/12/05 ήταν εγγεγραμμένοι 306 Ιδιωτικοί Παιδοκομικοί Σταθμοί.

- **Κοινοτικοί Παιδοκομικοί Σταθμοί**

Όσον αφορά τους κοινοτικούς παιδοκομικούς σταθμούς, κατά τη διάρκεια του 2005, λειτουργούσαν 63, από τους οποίους την 31.12.2005 οι 3 τερμάτισαν τη λειτουργία τους. Στις 31/12/05 ήταν εγγεγραμμένοι 60 Κοινοτικοί Παιδοκομικοί Σταθμοί.

- **Κατ' Οίκον Παιδοκόμοι**

Οι εγγεγραμμένοι κατ' οίκον παιδοκόμοι κατά τη διάρκεια του 2004 ήταν 54. Λήφθηκαν 30 νέες αιτήσεις εντός του 2005. Κατά τη διάρκεια του 2005 διάκοψαν 3 κατ' οίκον Παιδοκόμοι. Τέλος του 2005, ήταν εγγεγραμμένες 62 κατ' οίκον Παιδοκόμοι.

- **Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών**

Κατά το 2005 λειτουργούσαν 122 Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών. Από αυτά 78 ήταν κοινοτικά και 44 ιδιωτικά. Κατά το 2005 ήταν εγγεγραμμένα 11 κοινοτικά κέντρα, 7 ιδιωτικά και τα υπόλοιπα ήταν υπό έρευνα.

2.6 Ιδρυματικές Υπηρεσίες για Παιδιά και Νέους

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είχαν σε λειτουργία, το 2005, 8 ιδρύματα παιδικής προστασίας. Στις 31.12.2005 το σύνολο των παιδιών και νέων στα ιδρύματα ήταν 172. Στον **Πίνακα 6** υπάρχουν αναλυτικά τα πιο κάτω στοιχεία:

Στις 4 Παιδικές Στέγες των Υπηρεσιών, στο τέλος του 2005, ήταν τοποθετημένα συνολικά 79 παιδιά, δηλαδή 56 παιδιά υπό νομική φροντίδα της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ενώ σε 23 προσφερόταν ημερήσια φροντίδα.

Στους 2 Εφηβικούς Ξενώνες (Λευκωσίας και Λάρνακας) ήταν τοποθετημένοι, την 31.12.2005, 20 έφηβοι, 19 ήταν κάτω από τη νομική φροντίδα της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και 1 σε Δημερεύουσα βάση.

Στον Ξενώνα Νεανίδων ήταν τοποθετημένες την 31.12.2005, 10 έφηβες, οι οποίες ήταν κάτω από τη Νομική Φροντίδα της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Η Στέγη «Νέα Ελεούσα» συνέχισε την παροχή φροντίδας σε άτομα με σοβαρή νοητική υστέρηση. Στις 31.12.2005 φροντιζόνταν 31 άτομα, από τα οποία 4 παιδιά και 25 ενήλικες. Επιπρόσθετα, παρεχόταν μόνο ημερήσια φροντίδα σε 1 παιδί και 1 ενήλικα.

2.7 Νέες Μορφές Φροντίδας

Με βάση τις σύγχρονες αντιλήψεις για την αποϊδρυματοποίηση ατόμων με ειδικές ανάγκες και στα πλαίσια της αποϊδρυματοποίησης των ενοίκων της Στέγης για άτομα με σοβαρή νοητική υστέρηση «Νέα Ελεούσα», έχουν δημιουργηθεί μέχρι σήμερα και λειτουργούν με επιτυχία 7 Σπίτια στην Κοινότητα, 6 στην επαρχία Λευκωσίας και 1 στην Επαρχία Λεμεσού. Στα 5 Σπίτια φροντίζονται 5 άτομα στο καθένα και στα 2 σπίτια (1 Λεμεσό και 1 Λευκωσία) φροντίζονται 4 άτομα.

Στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 2005 έχει εγκριθεί η δημιουργία δύο Νέων Σπιτιών στην Κοινότητα, για άτομα με ειδικές ανάγκες, εκ των οποίων το ένα θα λειτουργούσε στην Επαρχία της Ελεύθερης Αμμοχώστου. Δεν λειτούργησε όμως λόγω δυσκολιών στην εξεύρεση κατάλληλης κατοικίας. Το άλλο λειτούργησε τον Οκτώβρη 2005 στην Επαρχία Λευκωσίας.

3. ΥΙΟΘΕΣΙΕΣ

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας με βάση τον περί Υιοθεσίας Νόμο Ν. 19(1)/5 έχουν κυρίως την ευθύνη:

- Ετοιμασίας αιτιολογημένης έκθεσης όσον αφορά την καταλληλότητα προσώπων που επιθυμούν να υιοθετήσουν και δεν έχουν εξεύρει το προς υιοθεσία πρόσωπο, αλλά και προτεινόμενων επιμελητών, δηλαδή προσώπων που επιθυμούν να υιοθετήσουν συγκεκριμένο παιδί.

- Διαφύλαξης των συμφερόντων γενικώς και ενώπιον του Δικαστηρίου των υπό υιοθεσία ανηλίκων ως διορισμένοι από το Δικαστήριο προσωρινοί κηδεμόνες και ετοιμασίας σχετικής έκθεσης προς το Δικαστήριο.

Το 2005 εκδόθηκαν στο Δικαστήριο 100 διατάγματα υιοθεσίας, σε σχέση με το 2004 που συμπληρώθηκαν 30 υιοθεσίες. Οι υιοθεσίες αυτές κυρίως αφορούν την υιοθεσία φυσικών αλλοδαπών γυναικών οι οποίες τέλεσαν γάμο με Κύπριους.

Σύμφωνα με τον **Πίνακα 7** κατά τη διάρκεια του 2005 συνεχίστηκε η εξέταση αιτήσεων καταλληλότητας ζευγαριών για σκοπούς υιοθεσίας. Υποβλήθηκαν 79 νέες αιτήσεις οι οποίες προστέθηκαν στις 134 περιπτώσεις που εκκρεμούσαν από τον προηγούμενο χρόνο. Από το συνολικό αριθμό των 213 συμπληρώθηκαν το 2005 40 μελέτες και άλλες 21 έληξαν διαφορετικά. Οι υπόλοιπες 152 εκκρεμούν. Παράλληλα παραλήφθηκαν 24 ειδοποιήσεις από προτεινόμενους επιμελητές, ενώ 29 εκκρεμούσαν από τον προηγούμενο χρόνο. Στο τέλος του χρόνου εκκρεμούσαν 22.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνεχίζουν να εφαρμόζουν τις πρόνοιες της Σύμβασης για την Προστασία των Παιδιών και τη Συνεργασία αναφορικά με Διακρατικές Υιοθεσίες μεταξύ Κύπρου και άλλων χωρών. Το 2005 σύμφωνα με τον **Πίνακα 8** ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για 25 υιοθεσίες, για 62 υποθέσεις στάληκαν τα έγγραφα στο εξωτερικό και στην Κύπρο αφίχθηκαν 15 παιδιά. Κατά το 2005 παρέμειναν σε ενέργεια 74 περιπτώσεις ζευγαριών και ατόμων που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν διακρατικά.

4. Παραβατικότητα

4.1 Ετοιμασία εκθέσεων προς το Δικαστήριο

Η εγκληματικότητα και η νεανική παραβατικότητα συνέχισαν να απασχολούν τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Το 2005, όπως φαίνεται στον **Πίνακα 9**, παραπέμφθηκαν από το Δικαστήριο 3.045 περιπτώσεις για ετοιμασία εκθέσεων, από τις οποίες 379 αφορούσαν ανήλικους και 2.666 ενήλικους. Από τις 379 περιπτώσεις ανηλίκων, ετοιμάστηκαν 353 εκθέσεις και από 2.666 περιπτώσεις ενηλίκων, ετοιμάστηκαν 2.331 εκθέσεις.

Οι Υπηρεσίες καταβάλλουν μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους συνεχείς προσπάθειες για πρόληψη και αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς μέσω του προγράμματος της Προληπτικής Υπηρεσίας και του προγράμματος της Κηδεμονικής Επιτήρησης Ανηλίκων και Ενηλίκων Παραβατών. Με βάση τον περί Κηδεμονίας και άλλων τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμο του 1996 Ν. 46(1)/96, το Δικαστήριο μπορεί να εκδίδει διατάγματα κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας ή διατάγματα κηδεμονίας με όρους επιμόρφωσης. Ο όρος αυτός τέθηκε σε εφαρμογή από τις 22/3/04.

4.2 Διαδικασία Αποπoinικοποίησης

Ο θεσμός της αποπoinικοποίησης της μεταχείρισης ανηλίκων παραβατών, που λειτουργεί από το 1978, έδωσε την ευκαιρία στην Υπηρεσία να επισημάνει αρκετές

περιπτώσεις και να τις παρακολουθεί πάνω σε προληπτική βάση. Συνέβαλε επίσης στην αποφυγή της παρουσίασης των ανηλικών παραβατών ενώπιον του Δικαστηρίου με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις. Κατά το 2005 παραπέμφθηκαν στις Υπηρεσίες από την Αστυνομία 104 νέες περιπτώσεις παιδιών ηλικίας μέχρι 14 χρόνων και 233 παιδιών ηλικίας 14 – 16 χρόνων, οι οποίες προστέθηκαν στις 65 παραπομπές του 2004. Από τις 402 παραπομπές ερευνήθηκαν 281. Στις 31.12.2005 βρίσκονταν υπό έρευνα 121 περιπτώσεις ανηλικών παραβατών. Τα στοιχεία αυτά φαίνονται στον **Πίνακα 10**.

4.3 Κηδεμονική Επίβλεψη Ανηλικών και Ενηλίκων και Διατάγματα Επίβλεψης Ν. 95/72

Οι Υπηρεσίες συνέχισαν, στη διάρκεια του 2005 να παρέχουν υπηρεσίες στους κηδεμονουμένους. Κατά τη διάρκεια του 2005 εκδόθηκαν 106 διατάγματα κηδεμονικής επίβλεψης για ανήλικα άτομα και 128 για ενήλικα άτομα. Στο τέλος του 2005 βρίσκονταν υπό επίβλεψη 365 άτομα. Λεπτομέρειες φαίνονται στον **Πίνακα 11**.

4.4 Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία

Η Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία είναι Διεθνής Μη-κυβερνητική Οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Το διεθνές αυτό δίκτυο έχει στόχο τη σύνδεση οικογενειών διεθνώς για επίλυση προβλημάτων και ενδυνάμωση δεσμών που διαλύθηκαν σαν αποτέλεσμα μετανάστευσης ή αποχωρισμού. Προσφέρεται χειρισμός περιπτώσεων οικογενειών που έχουν ανάγκη κοινωνικο-λειτουργικής παρέμβασης σε περισσότερες από μία χώρες. Υπάρχουν παραρτήματα της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας σε πάρα πολλές χώρες που το καθένα λειτουργεί αυτόνομα σε συνεργασία με τα υπόλοιπα. Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είναι μέλη και ανταποκριτές της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας στην Κύπρο και προσφέρουν υπηρεσίες εξυπηρετώντας κόσμο πάνω από οποιαδήποτε σύνορα που έχει ανάγκη σχεδιάζοντας ανάλογες παρεμβάσεις.

Η Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία ανταποκρίνεται σε περιπτώσεις:

- Οι οποίες χρειάζονται κοινωνικο-οικονομικές εκθέσεις από άλλες χώρες όπου διαμένουν άλλα μέλη της οικογένειας
- Διαμεσολάβησης σε απαγωγές παιδιών
- Διαμεσολάβησης για επικοινωνία γονιού-παιδιών
- Διευθετήσεων επαναπατριsmού
- Παροχής υπηρεσιών σε Οικογενειακά Δικαστήρια

Κατά το 2005 οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνεργάστηκαν με τη Διεθνή Κοινωνική Υπηρεσία σε θέματα που αφορούσαν διευθετήσεις για παιδιά όπως στις υποθέσεις γονικής μέριμνας, υιοθεσίας, ανάδοξης, ασυνόδευτων αλλοδαπών παιδιών, αξιολογήσεις, θέματα απαγωγής, κακοποίησης και παραμέλησης.

5. Κέντρα Οικογενειακής Καθοδήγησης

Τα Κέντρα Οικογενειακής Καθοδήγησης δημιουργήθηκαν με σκοπό να προσφέρουν υπηρεσίες στην οικογένεια και λειτουργούν ανεξάρτητα από τα Επαρχιακά Γραφεία

Ευημερίας. (Ένα Κέντρο Οικογενειακής Καθοδήγησης λειτουργεί στη Λευκωσία και προγραμματίζεται να λειτουργήσει δεύτερο στη Λεμεσό).

Στα Κέντρα Οικογενειακής Καθοδήγησης παρέχεται πολυθεματική, συστηματική θεραπευτική παρέμβαση προς την οικογένεια σε ατομικό, οικογενειακό και ομαδικό πλαίσιο.

Οικογένειες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στις διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των μελών, στις σχέσεις του ζεύγους, στο χειρισμό των παιδιών και των εφήβων, στο γονεϊκό ρόλο αποτείνονται στα Κέντρα Οικογενειακής Καθοδήγησης για βοήθεια.

Γ. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Βασική επιδίωξη της Υπηρεσίας Κοινοτικής Εργασίας στη διάρκεια του 2005 ήταν η κινητοποίηση και οργάνωση των κοινοτήτων και των πολιτών με στόχο τον εντοπισμό και αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων, καθώς επίσης και το συντονισμό των προγραμμάτων κοινωνικής ευημερίας. Νέες κοινωνικές ανάγκες στη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία επιβάλλουν τη δημιουργία νέων προγραμμάτων για την αντιμετώπισή τους. Νέες ευάλωτες ομάδες – στόχοι για τις οποίες προωθούνται νέα προγράμματα είναι οι αλλοδαποί, οι τοξικοεξαρτώμενοι, οι κακοποιημένες γυναίκες.

Κατά το 2005, τέθηκε ως προτεραιότητα της Υπηρεσίας Κοινοτικής Εργασίας, η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Γι' αυτό και προχωρεί εργασία για καθορισμό των προδιαγραφών του επιπέδου ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες σε Κέντρα Ημέρας και αξιολόγησής τους, η οποία θα ολοκληρωθεί το 2006.

Κατά το 2005, η Υπηρεσία Κοινοτικής Εργασίας προχώρησε, επίσης, στην κατακύρωση προσφοράς για έρευνα σχετικά με την ορθολογικότερη κατανομή των Κρατικών χορηγιών και τον καθορισμό πρότυπων μοντέλων για κάθε κατηγορία προγραμμάτων που επιχορηγούνται. Η έρευνα αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2006.

Ιδιαίτερη μνεία οφείλεται στη συμβολή των Επαρχιακών Συμβουλίων Ευημερίας κάθε πόλης, τα οποία κατόπιν επιχορήγησης ανέλαβαν τη μίσθωση υπηρεσιών λειτουργιών για την εφαρμογή των Κοινοτικής Εργασίας χωρίς Αμοιβή.

1. Οργάνωση κοινοτήτων και πολιτών

Στη διάρκεια του 2005, 109 τοπικά Συμβούλια/ Επιτροπές Κοινοτικής Ευημερίας και 129 Εθελοντικές Οργανώσεις Κοινωνικής Πρόνοιας λειτούργησαν προγράμματα και υπηρεσίες με κύριο στόχο την κάλυψη κοινωνικών αναγκών σε όλα τα επίπεδα. Στο επαρχιακό επίπεδο λειτούργησαν 6 Επαρχιακά Συμβούλια Ευημερίας και στο παγκύπριο επίπεδο το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας, που

είναι το Ανώτατο Συντονιστικό Σώμα της εθελοντικής πρωτοβουλίας στην Κύπρο.
Πίνακας 12.

2. Τεχνική Βοήθεια

Η τεχνική βοήθεια των Υπηρεσιών συνεχίστηκε πάνω σε συστηματική βάση και κάλυψε τα πιο πάνω 241 Συμβούλια/ Επιτροπές Κοινωνικής Ευημερίας και Οργανώσεις Κοινωνικής Πρόνοιας, που λειτουργούσαν συνολικά 357 κοινοτικά προγράμματα από τα οποία εξυπηρετήθηκαν 29.296 άτομα. **Πίνακας 13.**

3. Κρατικές Χορηγίες σε Εθελοντικούς Οργανισμούς

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών σε Εθελοντικούς Οργανισμούς, σκοπός του οποίου είναι η ενθάρρυνση και ενίσχυση της εθελοντικής πρωτοβουλίας για την προσφορά υπηρεσιών στον τομέα της Κοινωνικής Ευημερίας, παραχωρήθηκαν χορηγίες ύψους £4.250.000. Από μέρους του εθελοντικού τομέα προγραμματίστηκαν κεφαλαιουχικές επενδύσεις και τρεχούμενα έξοδα ύψους περίπου £17.000.000.

Επιχορηγήθηκαν 55 προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας με ποσό £864.285, 75 προγράμματα για παιδιά σχολικής ηλικίας, με ποσό £555.668, 52 προγράμματα για παιδιά/άτομα με ειδικές ανάγκες, με το ποσό των £1.121.000, 113 προγράμματα για υπηρεσίες ηλικιωμένων, με το ποσό των £1.222.911 και 62 άλλα προγράμματα, με το ποσό των £485.771. Συνολικά επιχορηγήθηκαν 349 προγράμματα, από τα οποία τα 8 αφορούσαν ανεγέρσεις υποστατικών που θα στεγάσουν τα ανάλογα προγράμματα. Ανάλυση υπάρχει στους **Πίνακες 12 και 13.**

Δ. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

1. Επιδόματα

Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμοι και Κανονισμοί του 1991 μέχρι 2003, διασφαλίζουν το δικαίωμα για αξιοπρεπή διαβίωση για κάθε πρόσωπο που διαμένει νόμιμα στη Δημοκρατία. Στους δυσπραγούντες παρέχεται οικονομική βοήθεια και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες για ικανοποίηση των βασικών και ειδικών αναγκών τους, όπως αυτές καθορίζονται από το Νόμο.

Η οικονομική βοήθεια παρέχεται μετά τη διεξαγωγή έρευνας για την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση του αιτητή και με βάση σχετικές κλίμακες.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 το Υπουργικό Συμβούλιο με Κανονισμούς αποφάσισε από 1.7.05 αύξηση του δημόσιου βοηθήματος. Από 1.7.05 το ύψος των κλιμάκων βάσει των οποίων παρέχεται δημόσιο βοήθημα, αναθεωρήθηκε ως ακολούθως:

- Για το λήπτη, (αρχηγό οικογένειας) £194,00 το μήνα

- Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του £ 97,00 το μήνα
- Για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας του £ 58,20 το μήνα

Κατά την 1.1.2005 όπως φαίνεται στον **Πίνακα 14** εκκρεμούσε η εξέταση 1.879 αιτήσεων για δημόσιο βοήθημα από το έτος 2004, ενώ κατά το 2005 λήφθηκαν 6.567 νέες αιτήσεις. Ερευνήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 5.968 αιτήσεις, εγκρίθηκαν 2.176, απορρίφθηκαν 3.771 και παρέμειναν εκκρεμείς στο τέλος του χρόνου 2.473. Από τις αιτήσεις που ερευνήθηκαν, οι 26 έκλεισαν χωρίς ενέργεια (π.χ. λόγω θανάτου του αιτητή κ.ά.).

Συνολικά, οι περιπτώσεις (νοικοκυριά), εκτοπισθέντων και μη, που στο τέλος του 2005 επιδοτούνταν οικονομικά από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ήταν 17.646 σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο που ήταν 17.198, δηλαδή υπήρξε αύξηση 2,60%. Από τις 17.646 περιπτώσεις, οι 5.882 (33.34%) ήταν εκτοπισμένοι και οι 11,764 (66.66%) μη εκτοπισμένοι.

Τη μεγαλύτερη κατηγορία βοηθουμένων αποτελούσαν οι περιπτώσεις ασθένειας/αναπηρίας (58,4%) και ακολουθούσε η κατηγορία περιπτώσεων γήρατος (34,5%). Περισσότερες πληροφορίες και ανάλυση των πιο πάνω υπάρχουν στον **Πίνακα 15**.

2. Σχέδιο Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Συνθηκών Στέγασης

Το 2005, συνεχίστηκε η εφαρμογή του Σχεδίου Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Συνθηκών Στέγασης, του οποίου ο στόχος είναι η παροχή οικονομικής βοήθειας σε δυσπραγούσες οικογένειες για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους. Το χρόνο αυτό βοηθήθηκαν 59 περιπτώσεις και διατέθηκε συνολικά το ποσό των £299.525.

3. Φροντίδα Ηλικιωμένων και Αναπήρων

Οι ραγδαίες κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις, η ένταξη της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό και η μεγάλη αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων ατόμων (65+), που αποτελούν το 11,7% του πληθυσμού, δημιούργησε τα τελευταία χρόνια την ανάγκη για παροχή φροντίδας σε μεγάλο αριθμό ατόμων τρίτης ηλικίας.

Για αντιμετώπιση της ανάγκης αυτής, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν να παρέχουν και κατά το 2005 υπηρεσίες τόσο ιδρυματικής όσο και κατ' οίκον φροντίδας.

Η ιδρυματική φροντίδα παρέχεται σε άτομα που χρειάζονται συνεχή και εξειδικευμένη φροντίδα την οποία δεν μπορούν να έχουν με άλλο τρόπο ή μέσω άλλων υπηρεσιών και προγραμμάτων. Στο τέλος του 2005, λειτουργούσαν 7 κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων, οι οποίες παρείχαν φροντίδα σε 183 άτομα, σε σύγκριση με 188 του προηγούμενου χρόνου. Από αυτά 7 εξυπηρετούντο πάνω σε ημερήσια βάση. Παράλληλα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, με βάση

ειδικές πρόνοιες των περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμων, παρείχαν ιδρυματική φροντίδα σε μη Κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων. Στο τέλος του χρόνου, στεγάζονταν με κρατική δαπάνη σε 140 Στέγες (Κρατικές και μη) 2.886 άτομα σε σύγκριση με 3.014 του προηγούμενου χρόνου. Από τις 140 αυτές Στέγες, 33 είναι κοινοτικές 100 ιδιωτικές και 7 κρατικές. Λεπτομέρειες υπάρχουν στον **Πίνακα 16**.

Εκτός των πιο πάνω, με βάση το σχετικό Νόμο, εγγράφονται φροντιστές για τη φροντίδα μέχρι 5 ατόμων στο σπίτι του φροντιστή.

Για διασφάλιση ικανοποιητικών επιπέδων λειτουργίας των Στεγών Ηλικιωμένων και αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης των ηλικιωμένων και ανάπηρων, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνέχισαν να εφαρμόζουν τους περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμους του 1991 και 1994 καθώς και τους σχετικούς Κανονισμούς για την εγγραφή και επιθεώρηση των μη κρατικών Στεγών.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, έχοντας βασική πολιτική τους την παραμονή των ηλικιωμένων στο δικό τους περιβάλλον, όσο το δυνατό περισσότερο, συνέχισαν και κατά το 2005 να ενισχύουν τόσο την οικογένεια όσο και την κοινότητα, εξασφαλίζοντας τις υπηρεσίες φροντιστριών με αμοιβή. Κατά τη διάρκεια του 2005 έτυχαν φροντίδας 4.413 άτομα από Κρατικές ιδιωτικές και κοινοτικές κατ' οίκον φροντίστριες.

Παράλληλα, στα πλαίσια της πιο πάνω φιλοσοφίας, παρέχονταν υπηρεσίες διημερεύουσας φροντίδας σε Στέγες Ηλικιωμένων και σε κοινοτικά προγράμματα.

4. Σχέδιο Ενίσχυσης Οικογενειών για τη Φροντίδα Ηλικιωμένων ή/και Αναπήρων Μελών τους

Το Σχέδιο αυτό παρέχει στις οικογένειες επιχορήγηση μέχρι £7.000 για κτιριακές μετατροπές και προσθήκες έτσι ώστε να μπορούν να κρατήσουν κοντά τους τα ηλικιωμένα μέλη τους και να προσφέρουν σε αυτά την αναγκαία φροντίδα. Κατά το 2005 βοηθήθηκαν 5 οικογένειες με συνολικό ποσό £35.179.

5. Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων

Το Σχέδιο αυτό έχει στόχο να διατηρήσει υγιείς και ενεργούς τους ηλικιωμένους, δίνοντας κίνητρα για επαναδραστηριοποίηση και συμμετοχή τους στην κοινωνία. Με τον τρόπο αυτό, περιορίζεται η αδράνεια, η ανία, η μελαγχολία και το άγχος και γενικά βελτιώνεται η ψυχολογική τους κατάσταση. Παράλληλα αναμένεται ότι το Σχέδιο αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και γενικά της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων.

Με το Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων, επιχορηγούνται με το ποσό των £1.500, άτομα άνω των 63 ετών για την εξασφάλιση εξοπλισμού ή/και υλικών για ν' ασκήσουν κάποια τέχνη, βιοτεχνία κ.α. (π.χ. επιχορηγούνται για ν' ασχοληθούν με την πτηνοτροφία, τη γεωργία, την κατασκευή κεντημάτων, υφαντών, κεραμικών, τη ζωγραφική, την καλαθοπλεκτική, την κατασκευή γλυκών, ή ακόμα τη συγγραφή και έκδοση λογοτεχνικών έργων κ.ά.).

Κατά το 2005 επιχορηγήθηκαν 2 περιπτώσεις με συνολικό ποσό £1.500.

6. Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών για Ηλικιωμένα και Ανάπηρα Άτομα, λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος

Σκοπός του Σχεδίου είναι η επιχορήγηση της διαμονής και διατροφής ηλικιωμένων ατόμων (63+) και αναπήρων ληπτών Δημοσίου Βοηθήματος σε ξενοδοχεία ή άλλους χώρους εντός της Κύπρου για διακοπές.

Το ποσό επιχορήγησης διακοπών καθορίζεται στις £150 για περίοδο διακοπών 6 ημερών, σ' όλη τη διάρκεια του χρόνου (όπου χρειάζεται περιλαμβάνεται επίσης ανάλογο ποσό (£150) για συνοδό).

7. Πιστοποίηση Κοινωνικο-Οικονομικής Κατάστασης

Η διερεύνηση και πιστοποίηση της οικονομικής κατάστασης των Κυπρίων φοιτητών στην Ελλάδα για σκοπούς παραχώρησης πιστοποιητικών σίτισης, συνεχίστηκε και κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005–2006. Μέχρι την 31.12.05 λήφθηκαν 3.757 αιτήσεις, απ' αυτές εγκρίθηκαν 3.516 και απερρίφθησαν 241.

Το 2005 ετοιμάστηκαν και διαβιβάστηκαν προς άλλες Υπηρεσίες, Υπουργεία, Τμήματα και Οργανισμούς συνολικά 4.300 κοινωνικο-οικονομικές εκθέσεις. Λεπτομέρειες υπάρχουν στους **Πίνακες 17 και 18**.

8. Υπηρεσίες Τηλεφροντίδας

Το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από σχετική πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με απόφαση του αρ. 60.379 και ημερ. 10/6/2004, ενέκρινε την επιδότηση ληπτών Δημοσίου Βοηθήματος για αγορά υπηρεσιών Τηλεφροντίδας από το Ταμείο Δημόσιων Βοηθημάτων.

Από την Υπηρεσία Τηλεφροντίδας μπορούν να εξυπηρετηθούν μονήρη ηλικιωμένα και ανάπηρα άτομα και άτομα που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας, ώστε να παραμένουν στο δικό τους περιβάλλον όσο το δυνατό περισσότερο και να αποφεύγεται η τοποθέτηση τους σε Ιδρύματα.

Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1. Επιμόρφωση

Κατά το 2005 η Υπηρεσία συνέχισε το σχεδιασμό και τη διοργάνωση ενδοϋπηρεσιακών επιμορφωτικών προγραμμάτων, με στόχο τη συνεχή βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων του προσωπικού ως ακολούθως:

* Στις 27.1.2005 διοργανώθηκε Διοικητικό Σεμινάριο με θέμα «Ο ρόλος των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας στη Σημερινή Κυπριακή Κοινωνία» στο οποίο συμμετείχαν όλα τα διευθυντικά στελέχη των Υπηρεσιών.

* Για τους 80 Λειτουργούς που προσλήφθηκαν σε μόνιμη Βάση διοργανώθηκε Εισαγωγική εκπαίδευση από 28.2.2005-7.3.2005.

* Για τους Επόπτες των Νεοδιόριστων Λειτουργών Ευημερίας διοργανώθηκε εκπαιδευτική ημερίδα στις 14.7.2005.

* Για τους Λειτουργούς Ευημερίας και τους Λειτουργούς Λογιστηρίου των Κεντρικών Γραφείων διοργανώθηκε στις 14.2.2005 μονοήμερη εκπαίδευση γύρω από τις πρόνοιες του Περί Σύναψης Σύμβασης (Προμήθειες, Έργα, Υπηρεσίες) Νόμου. Εισηγητές στην ημερίδα ήταν δύο Λειτουργοί από το Γενικό Λογιστήριο.

* Για τους Οικογενειακούς Σύμβουλους, τους εξειδικευμένους Λειτουργούς Γονικής Μέριμνας, τους Επόπτες τους και τους Β. ΕΛΕ του Κλάδου για την Οικογένεια και το Παιδί, διοργανώθηκε, μεταξύ 30.11.- 2.12.2005, σεμινάριο με θέμα «Βία Ενάντια στα Παιδιά» στο οποίο κύριοι ομιλητές ήταν δύο εμπειρογνώμονες που κλήθηκαν από την Ελλάδα.

* Επίσης, πραγματοποιήθηκε το Α΄ Μέρος της Α΄ Φάσης της Βασικής Εκπαίδευσης για δύο ομάδες (από 16 Λειτουργούς η καθεμία) που διορίστηκαν στις 28.2.2005 ως εξής:

- ο Α΄ ομάδα 24.10 – 2.11.05
- ο Β΄ ομάδα 12.12 – 20.12.05

Για τους υπόλοιπους Λειτουργούς η εκπαίδευση προγραμματίστηκε για το Α΄ τρίμηνο του 2006.

* Για το προσωπικό των Κρατικών Ιδρυμάτων και τις Κρατικές Κατ'Οίκον Φροντίστριες των Επαρχιακών Γραφείων Ευημερίας Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου, καθώς και για τους Ιδρυματικούς Λειτουργούς της Στέγης «Νέα Ελεούσα» συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε η διοργάνωση μαθημάτων Πρώτων Βοηθειών. Τα μαθήματα στη Λάρνακα και Αμμόχωστο διεξήχθησαν σε 3 ομάδες (36 άτομα), στην Πάφο σε 4 ομάδες (53 άτομα) και στη Στέγη «Νέα Ελεούσα» σε 5 ομάδες (66 άτομα).

Σε σχέση με το μηχανογραφημένο σύστημα το 2005 διοργανώθηκαν τα πιο κάτω εκπαιδευτικά προγράμματα:

* Εισαγωγική εκπαίδευση στο μηχανογραφημένο σύστημα: Διοργανώθηκαν δύο δεκαπενθήμερα προγράμματα από 8.3 – 13.4.2005 για 35 νεοδιορισθέντες μόνιμους Λειτουργούς Ευημερίας.

* Εκπαίδευση στο υποσύστημα για την Επιθεώρηση Ιδιωτικών Παιδοκομικών Σταθμών: Διοργανώθηκε μονοήμερο πρόγραμμα την 1^η.2.2005, για 16 Λειτουργούς Ευημερίας όλων των βαθμίδων τόσο των Επαρχιακών όσο και των Κεντρικών Γραφείων.

* Εκπαίδευση στο υποσύστημα «Παιδιά υπό Φροντίδα Δ.Υ.Κ.Ε. σε Ανάδοχες Οικογένειες»: Διοργανώθηκε μονοήμερο πρόγραμμα στις 19.9.2005, για 18

Λειτουργούς Ευημερίας όλων των βαθμίδων τόσο των Επαρχιακών όσο και των Κεντρικών Γραφείων.

* Εκπαίδευση στο υποσύστημα για την Εγγραφή και Επιθεώρηση Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών: Διοργανώθηκε μονοήμερο πρόγραμμα στις 26.9.2005, για 14 Λειτουργούς Ευημερίας όλων των βαθμίδων τόσο των Επαρχιακών όσο και των Κεντρικών Γραφείων.

2. Εκπαίδευση στο εξωτερικό – Υποτροφίες – Συμμετοχή σε Συνέδρια και Σεμινάρια

Εντός του 2005 δόθηκε η ευκαιρία για συμμετοχή Λειτουργών σε 10 Συνέδρια ή/και Σεμινάρια σε τομείς άμεσης αρμοδιότητας των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Επίσης 10 Λειτουργοί πραγματοποίησαν εκπαιδευτική επίσκεψη στο Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων στην Αθήνα το οποίο είναι διεθνώς αναγνωρισμένο για τις υψηλές υπηρεσίες πρόληψης που παρέχει στη χρήση ουσιών, αλλά και για τα προγράμματα εκπαίδευσης επαγγελματιών που διοργανώνει.

3. Βιβλιοθήκη

Συνεχίστηκε ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης των Υπηρεσιών με νέα βιβλία και επαγγελματικά περιοδικά.

4. Πρακτική Άσκηση Σπουδαστών

Κατά το 2005, η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προσωπικού και Σχεδιασμού Προγραμμάτων διευθέτησε την τοποθέτηση 16 σπουδαστών, για πρακτική άσκηση στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας και τα Ιδρύματα.

Διευθετήθηκε επίσης η τοποθέτηση 82 φοιτητών της Νοσηλευτικής Σχολής Κύπρου για πρακτική άσκηση σε Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων.

5. Μηχανογράφηση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

Εντός του 2005 ολοκληρώθηκε η εφαρμογή όλων των υποσυστημάτων του μηχανογραφημένου συστήματος.

* Τον Ιανουάριο 2005 έγινε μαζική αναθεώρηση για αύξηση των συντάξεων των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αναθεώρηση των ποσών της ειδικής χορηγίας. Επίσης, έγινε μαζική αναθεώρηση για αύξηση των τροφείων σε Στέγες Ηλικιωμένων κατά 10%, με ανώτατο ποσό £347,91 και κατώτατο £291,39.

* Το Φεβρουάριο 2005 εφαρμόστηκε το υποσύστημα που αφορά την Επιθεώρηση Ιδιωτικών Παιδοκομικών Σταθμών.

* Το Μάρτιο 2005 εκδόθηκαν τα αναδρομικά των τροφείων για τις Στέγες Ηλικιωμένων για την περίοδο 1.1 – 31.12.2005. Επίσης, εφαρμόστηκε μερικώς το υποσύστημα που αφορά την Κοινωνική Εργασία.

* Τον Απρίλιο 2005 καταβλήθηκε πασχαλινό επίδομα (£30,00 ανά άτομο).

* Τον Ιούλιο 2005 έγινε μαζική αναθεώρηση για αύξηση των βασικών αναγκών των ληπτών δημόσιου βοηθήματος από £194,00 σε £197,00.

* Το Σεπτέμβριο 2005 άρχισε η εφαρμογή του υποσυστήματος για την Επίβλεψη Παιδιών υπό Φροντίδα Δ.Υ.Κ.Ε. σε Ανάδοχες Οικογένειες και ακολούθησε τον Οκτώβριο 2005 η πρώτη έκδοση επιταγών από το σύστημα. Το Σεπτέμβριο 2005 άρχισε επίσης η εφαρμογή του υποσυστήματος για την Εγγραφή και Επιθεώρηση των Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών.

* Το Νοέμβριο 2005 εκδόθηκαν επιταγές ύψους £100,00 για κάθε δικαιούχο δημόσιου βοηθήματος ως μέτρο στήριξης των ασθενέστερων τάξεων λόγω αύξησης της τιμής του πετρελίου βάση απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Επίσης, με τις μηνιαίες πληρωμές καταβλήθηκε το ποσό που καταβάλλεται στους λήπτες κάθε χρόνο για θέρμανση.

Το Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2005 εκδόθηκαν οι επιταγές για τα μέτρα κοινωνικής συνοχής που κάλυψαν:

- (α) οικογένειες που λαμβάνουν δημόσιο βοήθημα και έχουν ένα, δύο ή τρία παιδιά και περισσότερα: £500, £750, £1000,
- (β) οικογένειες με ένα γονιό: £300 κατά οικογένεια,
- (γ) μονήρη ηλικιωμένα άτομα: £250 κατά άτομο.

* Το Δεκέμβριο 2005 έγινε μαζική αναθεώρηση για αύξηση των τροφείων σε Στέγες Ηλικιωμένων κατά 2,95%, με ανώτατο ποσό £358,17 και κατώτατο £300,00. Επίσης, εκδόθηκαν επιταγές για αναδρομικά από 1.1 – 30.11.2005.

6. Μελέτες που αφορούν τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

Το 2005, η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προσωπικού και Σχεδιασμού Προγραμμάτων παρουσίασε στη διοικητική ομάδα (Συνεδρία Προϊστάμενων Υπηρεσιών και Επαρχιακών Λειτουργιών Ευημερίας) τα αποτελέσματα της μελέτης που εκπόνησε με θέμα «Αξιολόγηση του Συστήματος Επιμέτρησης του Φόρτου Εργασίας που χειρίζονται οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας», η οποία αποφάσισε ομόφωνα να υιοθετήσει τις εισηγήσεις της και να αρχίσει την εφαρμογή τους.

Επίσης, το Δεκέμβριο του 2005, η Υπηρεσία Ανάπτυξης Προσωπικού και Σχεδιασμού Προγραμμάτων ολοκλήρωσε την ανάλυση ερωτηματολογίων σχετικά με τη μελέτη «Διάγνωσης των Επιμορφωτικών Αναγκών του Προσωπικού των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας».

Η μελέτη καλύπτει τις επιμορφωτικές ανάγκες των Λειτουργών Ευημερίας, των Ιδρυματικών Λειτουργών και των Κατ' Οίκον Φροντιστών με ξεχωριστά ερωτηματολόγια. Για την επεξεργασία τους χρησιμοποιήθηκε το Στατιστικό Πακέτο SPSS. Τα τελικά αποτελέσματα της μελέτης αναμένεται να εξαχθούν στις αρχές 2006.

ΣΤ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας βρίσκονται σε μία συνεχή διαδικασία παρακολούθησης, συμμετοχής και προσαρμογής τους με τις αποφάσεις που λαμβάνονται, σ' ευρωπαϊκό επίπεδο, στους τομείς της αρμοδιότητάς τους.

Επειδή τα θέματα κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ενσωμάτωσης που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, διέπονται κυρίως από πολιτικές αντί από νομοθετικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κυριότερη συμμετοχή των Υπηρεσιών στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στην ανοικτή μέθοδο συντονισμού (ευρωπαϊκοί στόχοι, Εθνικά Σχέδια Δράσης, ανταλλαγή καλύτερων πρακτικών κλπ).

Η σημαντικότερη εμπλοκή των Υπηρεσιών, στα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι στις ακόλουθες διαδικασίες:

(α) Εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Διαδικασίας Κοινωνικής Ενσωμάτωσης.

Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΕΣΔΕν) που κατατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 2004, η Κύπρος είχε δεσμευτεί να υλοποιήσει τον ενδιάμεσο κοινωνικό διάλογο. Γι' αυτό, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας συνεργάστηκαν με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (π.χ. κυβερνητικούς, μη κυβερνητικούς και ημικρατικούς φορείς, ακαδημαϊκά ιδρύματα κλπ) για τη δημιουργία ομάδας παρακολούθησης της υλοποίησης του ΕΣΔΕν. Ακολούθως, ετοιμάστηκε, από εμπειρογνώμονα, η Έκθεση Προόδου και Υλοποίησης του ΕΣΔΕν, η οποία κατατέθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο, βάσει σχετικής υποχρέωσης της Κύπρου.

(β) Συμμετοχή στις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου – Έργα συγχρηματοδοτημένα από Ευρωπαϊκούς πόρους.

Στα πλαίσια του Ενιαίου Εγγράφου Προγραμματισμού Στόχος 3 «Ανθρώπινο Δυναμικό» για την προγραμματική περίοδο 2004 – 2006 (με επέκταση μέχρι τον 09/2008), οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας μέσω της Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προσωπικού και Σχεδιασμού Προγραμμάτων άρχισαν την υλοποίηση δύο Έργων διάρκειας από το Δεκέμβριο του 2005 μέχρι τον Ιούλιο του 2008. Τα Έργα συγχρηματοδοτούνται κατά 50% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 50% από εθνικούς πόρους.

Το πρώτο Έργο, που εντάσσεται στα πλαίσια του **Μέτρου 1.3, αφορά την «Επαγγελματική Κατάρτιση και Προώθηση Ληπτών Δημόσιου Βοηθήματος**

στην Απασχόληση». Στο πλαίσιο των δράσεων δημοσιότητας και ευρείας ενημέρωσης του κοινού και των εμπλεκόμενων φορέων για τις πρόνοιες του εν λόγω Έργου, εκδόθηκε εντός του 2005 έντυπο υλικό (ενημερωτικά τρίπτυχα, αφίσες, ημερολόγια κλπ.) και διεξήχθησαν στις 16/12/2005 στη Λευκωσία ενημερωτικό σεμινάριο προς όλους του εμπλεκόμενους φορείς. Επίσης, διεξήχθησαν ενημερωτικές συναντήσεις για όλους τους Λειτουργούς των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας παγκύπρια την περίοδο 14/11/2005-25/11/2005 (συνολικά 5 συναντήσεις).

Το δεύτερο Έργο, που εντάσσεται στα πλαίσια του **Μέτρου 1.4, αφορά την «Επέκταση και Βελτίωση των Μονάδων και Υπηρεσιών Εξυπηρέτησης Παιδιών, Ηλικιωμένων, Αναπήρων και Άλλων Εξαρτωμένων».** Συγκεκριμένα, το Έργο αυτό περιλαμβάνει, σε ένα πρώτο στάδιο, την εκπόνηση παγκύπριας μελέτης, η οποία αναμένεται, μεταξύ άλλων, να αναλύσει την υφιστάμενη κατάσταση στον υπό εξέταση τομέα, να εντοπίσει τις ανάγκες υπηρεσιών φροντίδας σε τοπικό επίπεδο και να προβεί σε εισηγήσεις για την ανάπτυξη των αναγκαίων δράσεων. Η μελέτη αυτή άρχισε τον Δεκέμβριο 2005 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Απρίλιο του 2006.

(γ) Άλλα

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας διεκπεραίωσαν, επίσης, τις ακόλουθες ενέργειες, κατά το 2005:

- Συντονισμός και ετοιμασία της εθνικής έκθεσης για την Αξιολόγηση της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού όπως εφαρμόστηκε στους τομείς της κοινωνικής ενσωμάτωσης, της υγείας και των συντάξεων.
- Συμμετοχή στην ετοιμασία της Έκθεσης της Κύπρου για τη Στρατηγική της Λισαβόνας (Κεφάλαιο για την Κοινωνική Συνοχή)
- Συμμετοχή στην Επιτροπή ετοιμασίας και παρακολούθησης του Κεφαλαίου για την Απασχόληση της Στρατηγικής της Λισαβόνας.
- Συμμετοχή σε ενημερωτικές ημερίδες για ευρωπαϊκά θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Συμμετοχή σε ευρωπαϊκές επιτροπές

(α) Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ)

Η ΕΚΠ ιδρύθηκε το 2000 και συνέρχεται 10 φορές ετησίως. Κάθε χώρα εκπροσωπείται από 2 μόνιμους εκπροσώπους οι οποίοι επικουρούνται από δύο αναπληρωματικά μέλη. Η ΕΚΠ είναι η κατ' εξοχήν συμβουλευτική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα κοινωνικής προστασίας.

Τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή κατά το 2005 ήταν:

- i. η προώθηση της ετοιμασίας των ακόλουθων εθνικών εκθέσεων:
 1. Στρατηγική για τις Συντάξεις
 2. Υγειονομική Περίθαλψη και τη Μακροχρόνια Περίθαλψη

3. Πρόοδος και Υλοποίηση των Εθνικών Σχεδίων Δράσης Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
4. Αξιολόγηση της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού

ii. οι κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

Τα μέλη της ΕΚΠ καλούνται να διατυπώνουν τις θέσεις της χώρας τους με σημειώματα και προφορικά κατά τη συνεδρία.

β. Επιτροπή του Κοινοτικού Προγράμματος Δράσης για την Καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, μέσω της Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προσωπικού και Σχεδιασμού Προγραμμάτων, συνέχισαν την εκπροσώπηση της χώρας μας στην Επιτροπή του «Κοινοτικού προγράμματος δράσης για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού».

Εντός του 2005, ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες και κρατικοί αντιπρόσωποι έλαβαν μέρος σε δυο Προγράμματα Συναδελφικής Αξιολόγησης, ένα για την «Πρόληψη του κινδύνου του αποκλεισμού για τις οικογένειες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες» (Ιταλία, 24-25 Φεβρουαρίου 2005) και άλλο για την «Υποστήριξη της κοινωνικής και κοινοτικής ανάπτυξης» (Πορτογαλία, 12-13 Σεπτεμβρίου 2005).

Z. ΠΙΝΑΚΕΣ

Οι Πίνακες 1-18 στους οποίους γίνεται αναφορά στο Κεφάλαιο αυτό ακολουθούν: